

TÜSİAD

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

MUHARREM YILMAZ'IN

“ÇİN’İ ANLAMAK & ÇİN İLE İŞ YAPMAK”

KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI

1 Nisan 2014

Swissôtel The Bosphorus, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Mesrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Saygıdeğer Büyükelçim, Değerli Konuklar, Sayın Basın Mensupları,

TÜSİAD adına hepinizi saygıyla selamlıyor, hoş geldiniz demek istiyorum. Bugün burada TÜSİAD ve DEİK tarafından ortak olarak düzenlenen “Çin’i Anlamak & Çin ile İş Yapmak” konferansında sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. İlkinin 2012 yılında gene DEİK ile birlikte gerçekleştirdiğimiz bu etkinliğin ikincisinin düzenlenmesine katkılarından ötürü, etkinlik sponsorlarımız olan Aksa Jeneratör, Bank of China, Genertec ve HSBC’ye çok teşekkür ederiz.

Türk, Çinli ve uluslararası yatırımcıların Çin ile iş yapma deneyimlerinin detaylı bir şekilde ele alınacağı bugünkü konferansın özellikle Türk iş dünyası ve karar alıcıları için ufuk açıcı bir zemin oluşturmasını hedeflemekteyiz. Etkinliğin Çin ile iş yapmak konusunda mevcut koşulların değerlendirilmesi ve Çin’i daha iyi anlama konusunda önemli bir fırsat yaratacağına inanmaktayız. Aynı zamanda Türkiye’de iş yapan Çinli firma temsilcilerini de yakından tanımak ve ileride Çinli şirketler ile kurulabilecek olası ortaklıklar için önemli bir zemin oluşturmasını amaçlamaktayız.

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi, en büyük ihracatçısı olan, 1,5 milyara yakın ve giderek zenginleşen nüfusu ile Çin, TÜSİAD’ın öncelik verdiği ülkelerden birisidir. Nitekim Türkiye ve Çin arasında ikili ekonomik ilişkileri geliştirmek amacıyla, Çin Avrupa Birliği Ticaret Odası, Çin Uluslararası Ticareti Destekleme Konseyi ve Çin Sanayi ve Ticaret Federasyonu ile birlikte ortak faaliyetler yürütülmektedir.

Buna ek olarak, ticaret ve yatırım ilişkilerini daha da güçlendirmek amacıyla, TÜSİAD, Çin Uluslararası Ticareti Destekleme Konseyi ve Çin Sanayi ve Ticaret Federasyonu ile 2007 yılında Mutabakat Zaptları imzalamıştır.

TÜSİAD’ın Çin’e verdiği önemin en önemli göstergelerinden biri, 2007 yılında Pekin’de Avrupa Birliği Çin Ticaret Odası bünyesinde açılan temsilcilik ofisidir. TÜSİAD Pekin Temsilcisi İraz Turhan’ın da detaylı bir şekilde sunumunda bahsedeceği bu ofis kanalıyla, TÜSİAD, Asya-Pasifik bölgesindeki ekonomik ve siyasi gelişmeleri yakından takip etmekte, Çin iş dünyasını Türkiye’deki iş ortamı hakkında bilgilendirmekte, Çinli muadil kuruluşlarla birlikte ortak faaliyetler yürütmektedir.

Bu kapsamda; TÜSİAD Yönetim Kurulu’nun öncülüğünde, Pekin ofisimiz ve Küresel Ekonomik İlişkiler Komisyonumuz tarafından, bu yıl 24-30 Mayıs tarihleri arasında Pekin, Chengdu ve Şangay’ı kapsayan bir Çin ziyareti planlanmaktadır. Ziyaretin temel amacı;

- Çinli muadil kuruluşlarımızla, hükümet temsilcileriyle ve iş dünyasının temsilcileri ile ikili ilişkilerimizi güçlendirmek,

- Yapacağımız saha ziyaretleri ile yerinde gözlem yapma fırsatı bulmak,

- Çin hükümeti tarafından yabancı yatırımın teşvik edildiği Çin’in batı bölgelerinin önemine dikkat çekerek oradaki iş olanaklarını değerlendirmek ve Türk iş dünyası ile bunları paylaşmaktır.

Değerli konuklar,

Bildiğiniz üzere, içinde bulunduğumuz dönemde; Çin, bugüne kadar devam ettirdiği düşük maliyetli üretim yapan ve ihracata dayalı gelişim modelinin artık limitlerine gelerek ekonomik yavaşlama ile karşı karşıyadır. 2013 yılında %7,5 ile son 23 yılın en düşük büyüme oranı görülmüştür. Fakat içinde bulunduğu bu durumu aşmak, sürdürülebilir bir ekonomik büyüme sağlayabilmek amacıyla, Çin, bugün büyük ve derin bir reform sürecinden geçmektedir.

Geçtiğimiz Kasım ayında Çin Komünist Partisi ÇKP'nin 18. Merkezi Komite Toplantısı'nın 3. Genel Kurul Oturumu'nda yönetim, finans, kamu maliyesi, sosyal güvenlik gibi önemli konularda büyük reform planları açıklandı. Bu reform paketinin 1978'deki "açılım"dan sonraki en önemli reform olduğuna yönelik değerlendirmeler yapılıyor. TÜSİAD olarak, Çin'deki bu reform sürecini yakından takip ediyor; özel sektörün güçlenmesine, yabancı yatırımların pek çok sektörde ülkeye girişine izin veren ve daha liberal bir piyasa ekonomisinin oluşmasına yönelik yaşanan **bu gelişmeleri memnuniyetle karşılıyoruz.**

Türkiye ile Çin arasındaki ekonomik ilişkilere baktığımızda ise, 2013 yılında 28 milyar doları aşan ticaret hacmiyle Çin'in ülkemizin en önemli ticaret ortaklarından biri haline geldiğini görmekteyiz. Buna karşın, ticari ilişkilerimizdeki 1'e 8'e varan dengesizlik ve Türkiye aleyhine gelişen dış ticaret açığı Çin ile olan ilişkilerde temel sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunu ortadan kaldırmak için, Çinli firmaların ülkemizde enerji, otomotiv, turizm, madencilik, makine, IT gibi sektörlerde doğrudan yatırım yapmalarını arzu etmekte, böylece dengesizliğin her iki taraf açısından yarar sağlayacak şekilde düzeltilebileceğine inanmaktayız. Türk ve Çinli şirketler arasında kurulacak ortaklıkların da bu gelişime ivme kazandıracağını düşünüyoruz.

Nitekim Çinli yatırımcıların yurtdışında yatırım yapmalarını teşvik eden hükümet politikaları kapsamında, son birkaç yıldır Türkiye'de yatırım yapan Çinli şirketlerin sayısında gözle görülür bir artış yaşanmaktadır. Aynı şekilde Türk firmalar da Çin'e ve Çinli yatırımcılara daha fazla ilgi göstermeye, ortaklıklar tesis etmeye yönelmiş görünmektedirler.

Diğer yandan, iki ülke arasındaki ilişkilerin önündeki bir diğer önemli mesele de **vize hususudur**. Bu sorunları çözmek amacıyla, Türk ve Çin hükümet yetkilileri arasında 2009 yılında kurulmuş olan "Ortak Vize Çalışma Grubu"nun faaliyetlerini memnuniyetle karşılamakta olduğumuzu da belirtmek isteriz. Türkiye ve Çin arasındaki işbirliğinin daha üst seviyeye ulaşması, ikili ticaret ve yatırım ilişkilerinin ivme kazanması açısından görüşülmekte olan **Vize Kolaylaştırma Anlaşması**'nda sürecin hızlanmasını TÜSİAD olarak çok önemseyeceğimizi ve Sayın Büyükelçi'nin de huzurunda bu konuda desteğini almaktan memnuniyet duyacağımızı ifade etmek isterim.

Öte yandan, Çin tarım alanında önemli fırsatlar barındırmaktadır. Fakat çeşitli ürünler bazında yabancıların ülkeye girişinin önündeki engeller göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye ve Çin arasındaki **gıda güvenliği** konusunda görüşülmekte olan anlaşmanın büyük önem arz ettiği aşikârdır. Fakat zaman alacağı öngörülen bu anlaşmanın imzalanmasında sürecin hızlanmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bir diğer önemli gelişme, Türk ve Çin Merkez Bankaları arasında 2012 yılında imzalanan para takas (swap) anlaşmasıdır. Türk firmalara Çinli firmalarla yaptıkları ticarete RMB kullanma imkânı tanıyan bu anlaşmayla firmalarımız avantajlı bir şekilde ticaret yapabilmektedirler.

Turizm alanında da yine iki ülke arasında önemli fırsatlar bulunmaktadır. Zira geçtiğimiz yıl 98 milyon turist dünyaya gönderen ve 5 yıl sonra yurtdışına giden turist sayısının 400 milyonu aşması beklenen Çin'den turist çekmek yönünde yapılacak çalışmalar - *ülkemize gelen Çinli turist sayısı düşünüldüğünde (120 bin civarı)*- oldukça önem taşımakta, gündemin ön sıralarında bulunması gerekmektedir.

Değerli konuklar,

Küresel ekonomiye gitgide daha fazla entegre olan dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumundaki Çin'in içinden geçmekte olduğu ve yakın tarihinde yaşadığı en önemli ikinci reform sürecinin etkisiyle yabancı yatırımlara daha çok açıldığı bu dönemde, Türk firmalarının Çin'de daha fazla iş ve yatırım yapması için önemli fırsatların mevcut olduğuna inanıyorum.

Bu konferansın, Çin'deki son gelişmelerin ışığında Çin'i daha iyi anlamak ve Çin ile iş yapmak konusunda Türk iş dünyası için güçlü bir temel oluşturmasını temenni ediyor, ülkemizin Çin ile ikili ekonomik ilişkilerinin gelişmesine olumlu katkı sağlayacağına inanıyorum.